

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Czy cyfrowa polonistyka może być zielona?

Lekturowa gra terenowa z elementami ekokrytyki przy wykorzystaniu narzędzi TIK

WARSZTATY

Can digital Polish studies be green?

Reading field game with elements of ecocriticism using ICT tools

WORKSHOPS

Prowadząca: dr Karolina Starnawska, ICBEH UŚ

Miejsce realizacji: Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Data realizacji: 1 czerwca 2023 r.

Grupa docelowa: studenci filologii polskiej specjalizacji nauczycielskiej studiów I i II stopnia

Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne (90 minut).

Cel warsztatów

Znajomość różnego typu narzędzi cyfrowych wspomagających proces dydaktycznych, które określamy mianem technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK), jest koniecznym wyposażeniem współczesnego nauczyciela szkolnego i akademickiego. Podczas zajęć zarówno z uczniami, jaki ze studentami, korzystamy nie tylko z prezentacji multimedialnych, ale także z serwisów oferujących różnego rodzaju możliwości gamifikacji zajęć, z platform do oglądania i edycji filmów oraz zdjęć, a także tych, które umożliwiają prowadzenie dyskusji, burzy mózgów

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

czy przeprowadzanie ankiet, które stają się punktem wyjścia kolejnych działań podejmowanych na zajęciach.

TIK jest doskonałym narzędziem nie tylko urozmaicenia zajęć, ale także wprowadzania nowych metodologii czytania tekstu literackiego w szkole. W dobie kryzysu klimatycznego i prężnie rozwijającej się humanistyki środowiskowej warto podjąć próbę przeprowadzenia zajęć ekorytycznych z literatury przy wykorzystaniu właśnie nowych technologii.

CELEM WARSZTATÓW była próba spojrzenia na teksty dla uczniów szkoły podstawowej przez „zielone okulary” przy twórczym wykorzystaniu narzędzi TIK. Praca z narzędziami cyfrowymi nie tylko oszczędza papier (nie drukujemy kart pracy itp.), ale też wynika z tego, że narzędzia cyfrowe mogą wspomóc ekoczytanie lektur szkolnych. Warsztaty organizowane były na zewnątrz, ale przy użyciu smartfonów.

Metody:

- dominujące strategie: operacyjna – uczestniczki i uczestnicy samodzielnie wykonują zadania udostępnione na platformie Nearpod; emocjonalna – wyzwalanie emocji poprzez odbieranie tekstów lektur szkolnych w otoczeniu przyrody;
- metoda ćwiczeń praktycznych, burza mózgów, dyskusja

Formy organizacji pracy: z całym zespołem warsztatowym, praca w grupach

Materiały, środki i pomoce dydaktyczne: smartfon z zainstalowaną aplikacją Nearpod (dla uczestników), laptop (dla osoby prowadzącej), interaktywna lekcja zaprojektowana w serwisie Nearpod

Literatura podmiotowa:

- F. Molnar, *Chłopcy z Placu Broni* (dowolne wydanie).
- A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (dowolne wydanie).
- L. M. Montgomery, *Anne z Zielonych Szczytów*, przeł. A. Bańkowska, Warszawa 2022.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Literatura przedmiotowa:

- P. Czernek-Pasierbek: *Od czego zaczynać? Dyskusja o lekturach szkolnych w dobie antropocentrycznej opresji*, „Paidia i Literatura” 2021, nr 3, <https://journals.us.edu.pl/index.php/pl/article/view/12944> [data dostępu: 1.06.2023]
- M. Figura: *Literatura dziecięca i młodzieżowa w obliczu katastrofy klimatycznej. Nadzieje i możliwości szerzenia postawy proekologicznej za pomocą tekstów literackich*, „Paidia i Literatura” 2021, nr 3, <https://journals.us.edu.pl/index.php/pl/article/view/12940> [data dostępu: 1.06.2023]
- R. Louv, *Ostatnie dziecko lasu*, przeł. A. Rogozińska, Warszawa 2014.
- M. Ochwat: *(Współ)myślenie w humanistyce. Literackie ekokształcenie w epoce antropocenu*, „Polonistyka. Innowacje” 2020, nr 12, <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/pi/article/view/26228/23942> [data dostępu: 1.06.2023]
- K. Starnawska: *Edukacja dla klimatu i stare lektury? To możliwe!*, <https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/edukacja-dla-klimatu-i-stare-lektury-to-mozliwe> [data dostępu: 1.06.2023]
- K. Starnawska: *Wrócić do tajemniczego ogrodu. O potrzebie wyjścia ze szkolnej ławki*, „Konteksty Kultury” 2019, t. 16, z. 4, https://www.ejournals.eu/Konteksty_Kultury/2019/Tom-16-zeszyt-4/art/16487/ [data dostępu: 1.06.2023]

Przebieg warsztatów

1. Część wprowadzająca

Wprowadzenie w problematykę warsztatów, sprawdzenie, czy wszyscy uczestnicy mają zainstalowaną na smartfonach aplikację Nearpod oraz słuchawki. Podział na zespoły. Wy tłumaczenie tego, jak działa platforma Nearpod i w jaki sposób uczestnicy będą publikować na niej wykonane podczas warsztatów zadania. Uruchomienie wirtualnej lekcji na smartfonach, zapoznanie się z celami warsztatów i filmem promującym Visegrad Fund (https://www.hec.platforma.us.edu.pl/?page_id=18).

2. Część główna

Uczestnicy w terenie – między Pomnikiem Powstań Śląskich a Wydziałem Humanistycznym w Katowicach – wykonywali zadania zamieszczone w interaktywnej lekcji na platformie

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Nearpod. Zamysł tych zajęć był taki, aby wszystkie zadania uczestnicy wykonywali w zespołach, bez udziału osoby prowadzącej. Interaktywna lekcja dostępna jest pod adresem: https://app.nearpod.com/?pin=86F5B346DBA44273BE4ADCEF40120B75-1&&utm_source=link

Interaktywna lekcja została wyeksportowana do pliku PDF i stanowi załącznik do opisu tych warsztatów.

3. Część syntetyzująca

Omówienie wykonanych przez studentki i studentów zadań, podsumowanie i wyciągnięcie wniosków. Dyskusja nad tym, jak różni się nasze postrzeganie przestrzeni miejskiej i dotycząca tego, że w mieście także możemy znaleźć przyrodnicze oazy. Przedstawienie innych pomysłów na wykorzystanie „zielonego czytania” podczas omawiania tekstów w szkole podstawowej.

Studenci i studentki bardzo wysoko ocenili zajęcia. Podobało im się samodzielne wykonywanie zadań dostępnych w interaktywnej lekcji, zróżnicowanie zadań i tekstów lektur, a nade wszystko to, że zajęcia odbywały się w plenerze. Aktywnie uczestniczyli w dyskusji podsumowującej warsztaty. Zostali zachęcani do poszerzania wiedzy dotyczącej humanistyki środowiskowej oraz narzędzi TIK.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

